

ZAKON O VINU FBiH

Službene novine FBiH 55/12

1. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj Zakona)

Ovim zakonom uređuju se: proizvodnja, prerada, kvalitet i promet grožđa vinskih sorti plemenite loze *Vitis vinifera*, proizvodnja, prerada, kvalitet i promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina, označavanje vina sa geografskim porijeklom, razvrstavanje vina i norme kvaliteta, nadležnosti u provođenju ovog zakona, nadzor nad provođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za grožđe, vino i druge proizvode od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina.

Član 2.

(Značenje pojmova)

(1) Pojedini izrazi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) "vino" je poljoprivredno-prehrambeni proizvod dobiven potpunim ili djelimičnim alkoholnim vrenjem masulja ili mošta proizveden od grožđa plemenite vinove loze koje u vrijeme berbe sadrži najmanje 64° Oechsle šećera, ukoliko nije za pojedine berbe, sorte i proizvodna područja drukčije određeno;
- b) "grožđe" je zdrav, zreo, prezreo, prosušen ili prirodno smrznut plod plemenite vinove loze (*Vitis vinifera*) namijenjen za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- c) "masulj" je izmuljano grožđe sorti vinove loze *Vitis vinifera* sa peteljkom ili bez peteljke;
- d) "mošt" je tečni proizvod dobiven poslije muljanja grožđa i cijeđenja masulja sa stvarnom sadržinom alkohola najviše do 1%;
- e) "proizvođač grožđa" je pravno ili fizičko lice koje se bavi proizvodnjom grožđa i koje je upisano u Vinogradarski registar;
- f) "proizvođač mošta, vina i drugih proizvoda" je pravno ili fizičko lice koje se bavi proizvodnjom mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i upisano je u Vinarski registar;
- g) "drugi proizvodi od grožđa i vina" su tvari porijeklom od grožđa, masulja, mošta i vina koji se koriste u proizvodnji vina;
- h) "direktno rodni hibrid" je sorta dobivena direktnim ukrštanjem sorte koja pripada vrsti *Vitis vinifera* drugom vrstom roda *Vitis* (hibridi prve generacije);
- i) "dozvoljene sorte" su sorte vinove loze čije je grožđe namijenjeno proizvodnji stonog vina, a uzgoj dozvoljen na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) u skladu sa ovim zakonom;
- j) "preporučene sorte" su dozvoljene sorte vinove loze čije je grožđe namijenjeno proizvodnji vina sa geografskim porijeklom i koje su utvrđene kao preporučene sorte za uzgoj za odgovarajuće vinogradarsko-geografsko proizvodno područje;

k) "dozvoljena enološka sredstva" su sva sredstva propisana ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega koja se koriste u proizvodnji mošta, vina i

drugih proizvoda od grožđa i vina;

l) "dozvoljeni enološki postupci" su svi postupci u proizvodnji mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina propisani ovim zakonom;

m) "organoleptička svojstva" su svojstva opažena čulima;

n) "superanaliza" obuhvata fizičko-hemijsku analizu, organoleptičko ocjenjivanje, stručno tumačenje i komentar rezultata prve analize;

o) "originalno pakiranje" je takvo pakiranje koje se nakon otvaranja bilo kakvom radnjom ne može vratiti u prvobitno stanje;

p) "vinogradarski registar" je baza podataka o proizvođačima grožđa i vinogradarskim parcelama, kao i o drugim podacima u skladu sa ovim zakonom;

r) "vinarski registar" je baza podataka o proizvođačima mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, o vinarijama, kao i o drugim podacima u skladu sa ovim zakonom;

s) "matični zasad" je zasad vinove loze čija je namijenaprodukcija reprodukcionog materijala radi proizvodnje sadnica vinova loze;

t) "stvarna alkoholna jačina" predstavlja broj volumnih dijelova čistog alkohola na temperaturi od 20°C koji se nalazi u 100 volumnih dijelova proizvoda pri spomenutoj temperaturi;

u) "ukupna alkoholna jačina" predstavlja zbir stvarne i potencijalne alkoholne jačine izražene u volumnim % (potencijalna volumna alkoholna jačina predstavlja

volumne dijelove čistog alkohola pri temperaturi od 20°C koji bi nastao potpunim previranjem šećera koji se nalazi u 100 volumnih dijelova proizvoda pri spomenutoj temperaturi).

(2) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda za pojmove u ovom zakonu uključuje oba roda.

Član 3.

(Nadležni organi i institucije)

Za provođenje ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega nadležni su:

a) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo);

b) Federalna uprava za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu: Federalna uprava);

c) kantonalna ministarstva nadležna za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: kantonalna ministarstva);

d) kantonalna tijela nadležna za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu: kantonalna inspekcija);

e) Federalni agromediterranski zavod Mostar (u daljnjem tekstu: Zavod);

f) općinski organi uprave nadležni za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: općinski organi).

1. VINOGRADARSKA PODRUČJA I RAZVRSTAVANJE VINA

Član 4.

(Vrste vinogradarskih geografskih proizvodnih područja)

(1) Vinogradarsko područje Federacije je cjelokupno geografsko proizvodno područje na teritoriji Federacije na kojem postoje povoljni uvjeti za uzgoj vinove loze (u daljnjem tekstu: vinogradarsko područje).

(2) Na teritoriji Federacije postoje sljedeća vinogradarska područja čiji se nazivi mogu koristiti kao oznake geografskog porijekla a to su:

a) vinogradarska regija (rejon) je šire vinogradarsko područje na teritoriji Federacije koje se odlikuje sličnim ekološkim faktorima, uzgojem preporučenih sorti i ostalim nužnim faktorima za uspješan uzgoj vinove loze što omogućava proizvodnju grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda karakterističnih prema kvalitetu, prinosu grožđa i organoleptičkim svojstvima za tu regiju;

b) vinogradarska podregija (podrejon) je uže vinogradarsko područje u okviru vinogradarske regije koje se odlikuje sličnim specifičnim ekološkim faktorima, uzgojem preporučenih sorti i ostalim faktorima što omogućava proizvodnju grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda karakterističnih prema kvalitetu, prinosu grožđa i organoleptičkim svojstvima za tu podregiju;

c) vinogorje je usko vinogradarsko područje u okviru vinogradarske podregije koje se odlikuje ujednačenim specifičnim ekološkim faktorima, uzgojem

preporučenih sorti i ostalim faktorima što omogućava proizvodnju grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda karakterističnih prema kvalitetu, prinosu grožđa i organoleptičkim svojstvima za to vinogorje;

d) lokalitet (položaj) je najmanje vinogradarsko područje u okviru vinogorja koje se odlikuje homogenim ekološkim faktorima.

(3) Granice i nazivi vinogradarskih područja i druge karakteristike vezane uz proizvodnju grožđa i vina u vinogradarskim područjima bit će propisani državnim propisom.

Član 5.

(Zabrane u proizvodnji vina)

(1) Zabranjena je proizvodnja vina od grožđa iz matičnih zasada.

(2) Zabranjena je proizvodnja vina od sljedećih sorti: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, dim Herbemonti drugih direktno rodnih hibrida.

(3) Zabranjeno je u proizvodnim pogonima držati šećer, rakiju, etanol i druga sredstva i tvari, kojima se može povećati količina i mijenjati propisani prirodni sastojci mošta i vina.

(4) Zabranjeno je proizvoditi vino od uvezenog grožđa, masulja, odnosno mošta.

(5) U proizvodnji vrhunskih vina zabranjeno je dodavati koncentrisani mošt, šećer ili bilo koje druge slatke supstance.

(6) U proizvodnji vina i drugih proizvoda od grožđa i vina zabranjeno je koristiti etilni alkohol koji nije vinskog porijekla.

Član 6.

(Izuzetak od primjene)

- (1) Odredbe ovog zakona ne odnose se na proizvodnju i preradu grožđa i vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina koje fizičko lice proizvodi, odnosno prerađuje samo za vlastite potrebe na površini manjoj od 0,1 ha vinograda.
- (2) Odredbe ovog zakona ne odnose se i na pravna lica koja se bave poslovima ispitivanja u oblasti vinogradarstva i vinarstva, odnosno koja mikrovinifikacijom proizvode vino u količinama koje služe za eksperimentalne svrhe.
- (3) Vino proizvedeno u postupku ispitivanja iz stava (2) ovog člana nije dozvoljeno stavljati u promet.

Član 7.

(Razvrstavanje vina)

Vina u smislu ovog zakona se dijele:

- 1) prema tehnologiji proizvodnje na:
  - a) mirna vina;
  - b) vina koja sadrže ugljendioksid i to:
    - pjenušava vina,
    - biser vina,
    - gazirana vina;
  - c) specijalna vina:
    - desertna vina,
    - aromatizirana vina,
    - likerska vina;
- 2) prema boji vina na:
  - bijela,
  - ružičasta (rose, opolo) i
  - crna (crvena);
- 3) prema sadržaju neprevrelog šećera na:
  - a) mirna vina:
    - suha,
    - polusuha,
    - poluslatka i

- slatka;
- b) pjenušava, biser i gazirana vina:
  - vrlo suha,
  - suha,
  - polusuha,
  - poluslatka i
  - slatka.

Član 8.

(Predikatna vina)

- (1) Predikatna vina su vina koja u izuzetnim godinama u posebnim uvjetima dozrijevanja, načina berbe i prerade daju poseban kvalitet, a moraju biti proizvedena samo od grožđa preporučenih sorti za pojedino vinogorje.
- (2) Predikatna vina su:
  - a) "Kasna berba" - vino proizvedeno od grožđa koje je ubrano u stanju potpune zrelosti i čiji mošt ima najmanje 94° Oechsla;
  - b) "Izborna berba" - vino proizvedeno isključivo od brižno izabranog grožđa čiji mošt sadrži najmanje 105° Oechsla;
  - c) "Izborna berba bobica" - vino proizvedeno od prezrelih ili plemenitom plijesni napadnutih bobica čiji mošt sadrži najmanje 127° Oechsla;
  - d) "Izborna berba prosušenih bobica" - vino proizvedeno od prosušenih bobica čiji mošt sadrži najmanje 154° Oechsla;
  - e) "Ledeno vino" - vino proizvedeno od grožđa koje je ubrano pri temperaturi od najmanje -7°C i prerađeno u smrznutom stanju čiji mošt sadrži najmanje 127° Oechsla.
- (3) Federalno ministarstvo odobrava proizvodnju i drugih predikatnih vina na osnovu proizvođačke specifikacije i elaborata Zavoda.

Član 9.

(Pjenušava vina)

- (1) Pjenušava vina su vina dobijena naknadnim alkoholnim vrenjem stonog, kvalitetnog i vrhunskog vina i sadrže ugljendioksid koji potiče isključivo od vrenja i ima pritisak od najmanje 3 bara kao posljedicu otopljenog ugljendioksida pri temperaturi zatvorene posude od 20°C.
- (2) Prirodna pjenušava vina mogu biti:
  - a) stono pjenušavo vino,
  - b) stono pjenušavo vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
  - c) kvalitetno pjenušavo vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,

- d) vrhunsko pjenušavo vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 10.

(Biser vina)

(1) Biser vina su vina dobijena na bazi stonog vina, kvalitetnog vina ili proizvoda podobnih za dobijanje stonog vina ili kvalitetnog vina pod uvjetom da takva vina ili proizvodi imaju ukupnu alkoholnu jačinu ne manju od 9% vol. ili stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 7% vol. i imaju pritisak, zbog nastalog ugljendioksida, ne manji od 1 bara i ne veći od 2,5 bara kada se drže na temperaturi od 20°C u zatvorenim posudama.

(2) Biser vina mogu biti:

- a) stono biser vino,
- b) stono biser vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
- c) kvalitetno biser vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 11.

(Gazirana vina)

(1) Gazirana vina su vina dobijena na bazi stonih vina koja sadrže ugljendioksid koji u cjelosti ili djelimično potiče od dodavanja tog plina i imaju pritisak od najmanje 3 bara kao posljedicu otopljenog ugljendioksida kada se drže u zatvorenoj posudi na temperaturi od 20°C.

(2) Gazirana vina mogu biti:

- a) stono gazirano vino,
- b) stono gazirano vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 12.

(Arhivsko vino)

Arhivsko vino je vino koje se u podrumskim uvjetima čuva duže od njegovog optimalnog zrenja najmanje pet godina od prerade grožđa u vino od čega tri godine u boci.

Član 13.

(Specijalna vina)

Specijalna vina su vina dobijena posebnim načinom prerade grožđa, mošta ili vina bez dodataka ili sa dodatkom određene količine vinskog alkohola, vinskog destilata, šećera, koncentrisanog mošta i aromatičnih ili drugih dozvoljenih supstanci biljnog porijekla.

Član 14.

(Desertna vina)

(1) Desertna vina su specijalna vina dobijena posebnim načinom prerade prezrelog, odnosno prosušenog grožđa kao i vina dobijena posebnim postupcima dorade mošta i vina.

(2) Desertno vino mora sadržavati najmanje 15% vol. stvarnog alkohola i maksimalno 22% vol. ukupnog alkohola.

- (3) Desertna vina razvrstavaju se u sljedeće kategorije kvaliteta:
- a) desertno vino,
  - b) desertno kvalitetno vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
  - c) desertno vrhunsko vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 15.

(Likerska vina)

- (1) Likerska vina su specijalna vina dobijena vrenjem masulja ili mošta uz dodatak koncentrisanog mošta, alkoholnog mošta, vinskog destilata ili vinskog alkohola.
- (2) Sadržaj stvarnog alkohola u likerskim vinima ne smije biti manji od 15% vol. niti veći od 22% vol. ukupnog alkohola.
- (3) Likerska vina razvrstavaju se u sljedeće kategorije kvaliteta:
- a) likersko vino,
  - b) likersko kvalitetno vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
  - c) likersko vrhunsko vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 16.

(Aromatizirana vina)

- (1) Aromatizirana vina su specijalna vina dobijena iz vina posebnim postupkom uz dodatak alkohola, šećera, kiselina i ekstrakta dobivenog maceracijom aromatičnih biljaka.
- (2) Aromatizirana vina sadrže najmanje 8% vol. stvarnog alkohola a najviše 25% vol. ukupnog alkohola.
- (3) Aromatizirana vina razvrstavaju se u sljedeće kategorije prema kvalitetu:
- a) aromatizirano vino,
  - b) aromatizirano kvalitetno vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
  - c) aromatizirano vrhunsko vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

Član 17.

(Mlado vino)

- (1) Mlado vino je vino kod kojeg je izvršeno djelimično ili potpuno vrenje, sa potpunom ili nepotpunom tehnološkom obradom.
- (2) Mlado vino se razvrstava u sljedeće kategorije kvaliteta:
- a) stono mlado vino bez geografskog porijekla,
  - b) stono mlado vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom,
  - c) kvalitetno mlado vino sa kontrolisanim geografskim porijeklom.

1. ISPITIVANJE KVALITETA, ORGANOLEPTIČKO OCJENJIVANJE I OZNAČAVANJE VINA

Član 18.

(Predmet ispitivanja kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja)

- (1) Vino prije punjenja i stavljanja u promet podliježe obaveznom ispitivanju fizičkih, hemijskih organoleptičkih osobina (u daljnjem tekstu: kvalitet vina) u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stona vina bez zaštićenog geografskog porijekla podliježi ispitivanju fizičkih i hemijskih osobina (laboratorijska analiza).
- (3) Za kvalitet vina odgovoran je proizvođač. Za kvalitet vina koje je proizveo jedan a punio drugi proizvođač odgovoran je proizvođač koji je izvršio punjenje. Za kvalitet vina u rinfuzi odgovoran je prodavač vina. Za uvezeno vino odgovoran je uvoznik.
- (4) Ispitivanjem kvaliteta vina utvrđuje se: ispunjenost fizičkih, hemijskih i organoleptičkih osobina za odgovarajuću vrstu i kategoriju vina; usaglašenost kvaliteta sa pratećom dokumentacijom u prometu; usaglašenost kvaliteta uvoznog vina sa certifikatom države izvoznice, dozvolom stavljanja u promet i uvjerenjem Zavoda o kontroli kvaliteta tog vina i drugih uvjeta propisanih ovim zakonom.
- (5) Vino ne smije biti u prometu ako se na osnovu ispitivanja kvaliteta vina utvrdi da ne postoji usaglašenost sa pratećom dokumentacijom ili certifikatom države izvoznice i ostalim uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (6) Za utvrđivanje kvaliteta vina sa geografskim porijeklom proizvedenih u Federaciji prije stavljanja u promet uzorak uzima službeno lice iz Zavoda na zahtjev naručioca, a naručilac je dužan zahtjev dostaviti najmanje sedam dana ranije Zavodu. Postupak uzimanja uzoraka verifikuje se zapisnikom službenog lica koje je uzelo uzorak, sačinjenim na licu mjesta.
- (7) Zavod vodi evidenciju o izvršenim ispitivanjima iz stava (6) ovog člana.
- (8) Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) donosi pravilnik o kvalitetu vina.

Član 19.

(Stručni, analitički i drugi poslovi iz oblasti vinogradarstva i vinarstva)

- (1) Stručne, analitičke i druge poslove iz oblasti vinogradarstva i vinarstva koji su posebno značajni za Federaciju a određeni su ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, obavlja Zavod.
- (2) Poslovi iz stava (1) ovog člana su:
  - a) savjetovanje, edukacija, osposobljavanje i prijenos znanja do vinogradara i vinara na tehnološkim, privrednim, ekološkim i drugim područjima važnim za razvoj vinogradarstva i vinarstva;
  - b) selekcija i introdukcija sorti vinove loze u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast;
  - c) praćenje propisanih tehnologija i metoda proizvodnje grožđa i vina;
  - d) analiza grožđa i vina i drugih proizvoda prema kvalitetu: ocjenjivanje vina i drugih proizvoda od grožđa i vina (laboratorijske analize i organoleptička ocjena vina);
  - e) određivanje vremena berbe grožđa osim za stona vina bez zaštićenog geografskog porijekla;

- f) izrada stručne dokumentacije - elaborata za izdavanje rješenja za vina sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla;
- g) izdavanje dozvola za doslađivanje masulja i mošta;
- h) kontrola proizvodnje grožđa za proizvodnju vina sa geografskim porijeklom;
- i) izdavanje uvjerenja o kvalitetu vina i drugih proizvoda koja se izvoze ili uvoze;
- j) uspostavljanje i održavanje kolekcije sorti i podloga vinove loze.

(3) U obavljanju poslova iz stava (2) ovog člana Zavod je dužan primjenjivati međunarodne norme i standarde iz ove oblasti.

(4) Poslove iz stava (2) ovog člana mogu obavljati i pravna lica koja za to ispunjavaju uvjete na osnovu pisanog ovlaštenja federalnog ministra.

(5) Federalni ministar donosi pravilnik kojim propisuje uvjete koje moraju ispunjavati pravna lica u pogledu tehničke i kadrovske osposobljenosti za obavljanje poslova iz stava (2) ovog člana.

(6) Federalni ministar rješenjem imenuje komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta iz stava 5. ovog člana. Na osnovu pisanog prijedloga komisije, federalni ministar donosi rješenje kojim s pravnom licu za koje se utvrdi da ispunjava propisane uvjete

daje ovlaštenje za obavljanje određenih poslova.

(7) Ovlaštenje iz stava (6) ovog člana oduzet će se rješenjem federalnog ministra ukoliko se utvrdi da je ovlašteno pravno lice prestalo ispunjavati propisane uvjete ili se utvrdi da je ovlaštenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

Član 20.

(Organoleptičko ocjenjivanje)

(1) Organoleptičko ocjenjivanje vina sa geografskim porijeklom do donošenja odgovarajućeg propisa na državnom nivou vrši Komisija za organoleptičko ocjenjivanje vina (u daljnjem tekstu: Komisija) koju formira i imenuje federalni ministar.

(2) Za ocjenjivača vina kao člana Komisije mogu se imenovati stručnjaci iz oblasti vinogradarstva i vinarstva koji se nalaze na Listi ocjenjivača vina koju - u saradnji sa Zavodom i kantonalnim ministarstvima izrađuje Federalno ministarstvo na čiji prijedlog listu utvrđuje i donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

(3) Komisija vrši organoleptičko ocjenjivanje vina sa geografskim porijeklom u prostorijama Zavoda koji ispunjava tehničke uvjete, kao i uvjete nepristranosti ocjenjivanja vina, a koje se ocjenjuje pod šiframa.

(4) Zavod vodi evidenciju o prijavi postupka organoleptičke ocjene, rezultatu ocjenjivanja te, prema potrebi, izvještava institucije nadležne za primjenu i nadzor nad primjenom ovog zakona.

(5) Federalni ministar propisuje postupak i metode organoleptičkog ocjenjivanja vina.

Član 21.

(Pakiranje, označavanje i imenovanje vina)

- (1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina pakiraju se i označavaju u skladu sa propisima kojima se uređuje njihov kvalitet.
- (2) Pakiranje i označavanje vina vrši proizvođač, odnosno uvoznik.
- (3) Zabranjeno je prepakiranje originalnog pakiranja vina i naknadno označavanje, kao i korištenje, odnosno stavljanje na pakovanje oznake drugog proizvođača kao i prodaja tako označenog vina.
- (4) Za označavanje vina i drugih proizvoda od grožđa i vina mogu se upotrijebiti samo propisane oznake koje potrošača ne dovode u zabludu o porijeklu, stepenu kvaliteta i sastavu vina, sorti grožđa od kojeg je vino proizvedeno, o mogućim odlikovanjima proizvođača, posebnim postupcima proizvodnje i drugom.
- (5) Federalni ministar propisuje način pakiranja, označavanja i imenovanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

1. PROIZVODNJA GROŽĐA

Član 22.

(Proizvodnja grožđa)

- (1) Proizvodnjom grožđa smatraju se svi radovi u vinogradu, uključujući i berbu grožđa.
- (2) Grožđe koje je namijenjeno za preradu u vino može se proizvoditi samo na površinama utvrđenim Vinogradarskim katastrom od određenih preporučenih i dozvoljenih sorti vinove loze za određeno proizvodno područje.
- (3) Grožđe koje je namijenjeno za preradu u vino mora biti proizvedeno odgovarajućom vinogradarskom tehnologijom.

Član 23.

(Berba grožđa)

- (1) Berba grožđa može se vršiti samo u vrijeme kada grožđe dostigne odgovarajuću zrelost za određeno vinogradarsko područje, sortu, vrstu i kategoriju vina.
- (2) Berba grožđa za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina nije dozvoljena prije dana koji, po pojedinačnim područjima za pojedine sorte vinove loze i stepenu kvaliteta na osnovu podataka o dozrijevanju grožđa, odredi Zavod ili ovlašteno pravno lice.
- (3) Rok za berbu grožđa određuje se na osnovu terenskih mjerenja zrenja grožđa tako da grožđe za vrijeme berbe ima dovoljan stepen šećera da doslađivanje masulja ili mošta više nije potrebno.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, zbog izuzetno nepogodnih prilika za dozrijevanje grožđa Zavod ili ovlašteno pravno lice može dopustiti proizvodnju vina od grožđa koje za vrijeme berbe ima najmanje 52° Oechsle.

Dozvoljeni rok za berbu

Zavod ili ovlašteno pravno lice objavljuje na način uobičajen u određenom kraju.

(5) Berbu grožđa za vrhunsko vino treba prethodno prijaviti Zavodu koji će prije berbe usporediti proizvodnu česticu vinogradarskog posjeda sa evidencijama registriranih površina, pregledati količinu i kvalitet grožđa predviđenog za proizvodnju vrhunskog vina o čemu će sačiniti zapisnik i izdati odobrenje.

Član 24.

(Proizvođači grožđa)

(1) Proizvođač grožđa je fizičko ili pravno lice (u daljnjem tekstu: proizvođač grožđa) koje ima u vlasništvu, zakupu, odnosno u koncesiji najmanje 0,1 ha vinograda na teritoriji Federacije i upisano je u Vinogradarski registar koji void općinski organ.

(2) Proizvođač grožđa dužan je postupati na način kako bi se sačuvale sve prirodne karakteristike grožđa.

(3) Proizvođač grožđa koji proizvodi grožđe za proizvodnju vina koje nije namijenjeno prometu, a ima u vlasništvu, zakupu, odnosno koncesiji manje od 0,1 ha vinograda ne mora se upisati u Vinogradarski registar.

(4) Proizvođači grožđa za proizvodnju vina dužni su svake godine nadležnim općinskim organima prijaviti količine grožđa proizvedene iz date godine berbe.

(5) Podatke iz stava (4) ovog člana nadležnim općinski organ dužan je dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu.

Član 25.

(Način upisa u Vinogradarski registar)

(1) Upis u Vinogradarski registar vrši se na osnovu zahtjeva koji proizvođač grožđa iz člana 24. stav (1) ovog zakona podnosi općinskom organu.

(2) Proizvođači grožđa upisuju se u Vinogradarski registar općine na čijoj teritoriji se nalaze njihovi vinogradi, odnosno njihov veći dio (fizička lica), a proizvođači grožđa (pravna lica) upisuju se u registar općine u kojoj pravno lice ima sjedište.

(3) Zahtjev za upis u Vinogradarski registar sadrži:

a) podatke o proizvođaču grožđa: ime, prezime, spol, adresu i jedinstven matični broj za fizička lica, odnosno naziv, sjedište, adresu, šifru djelatnosti, poreski identifikacijski broj za pravna lica i obrtnike;

b) podatke o odgovornom licu za proizvodnju grožđa (ime, prezime, spol, adresa, jedinstven matični broj);

c) podatke o vinogradima: općina, katastarska općina, broj katastarske parcele, podaci o pravu korištenja zemljištvavlasištvu, zakup ili koncesija, površina vinograda, godina sadnje, sorta, broj trsa, prinos po trsu i hektaru;

d) broj iz registra poljoprivrednih gazdinstava ukoliko je proizvođač grožđa upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno Registar klijenata u skladu sa važećim propisima.

(4) Općinski organ donosi rješenje o upisu u Vinogradarski registar protiv kojeg je dozvoljena žalba nadležnom kantonalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(5) Rješenje o upisu u Vinogradarski registar općinski organ je dužan dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana donošenja.

(6) Proizvođač grožđa je dužan svaku promjenu podataka prijaviti općinskom organu u roku od sedam dana od dana nastale promjene, a općinski organ je dužan u roku od 15 dana o nastaloj promjeni obavijestiti Federalno i kantonalno ministarstvo.

Član 26.

(Zbirni Vinogradarski registar)

(1) Zbirni Vinogradarski registar vodi Federalno ministarstvo na osnovu izvršenih upisa u vinogradarske registre općinskih organa.

(2) Zbirni Vinogradarski registar se vodi u elektronskoj formi i može se povezivati sa drugim bazama i registrima Federalnog ministarstva i drugih nadležnih organa.

(3) Federalni ministar propisuje sadržaj i način vođenja Vinogradarskog registra.

(4) Podaci iz Zbirnog Vinogradarskog registra su javni i čuvaju se trajno.

Član 27.

(Brisanje iz Vinogradarskog registra)

(1) Proizvođač grožđa se briše iz Vinogradarskog registra ako:

a) prestane obavljati djelatnosti upisane u Vinogradarski registar u skladu sa ovim zakonom;

b) prestane ispunjavati uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Općinski organ donosi rješenje o brisanju iz Vinogradarskog registra protiv kojeg se može izjaviti žalba kantonalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(3) Rješenje o brisanju iz Vinogradarskog registra općinski organ je dužan dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana radi brisanja iz zbirnog Vinogradarskog registra.

Član 28.

(Vinogradarski katastar)

(1) Vinogradarski katastar uspostavlja i vodi Zavod.

(2) Federalni ministar propisuje sadržaj i način vođenja Vinogradarskog katastra.

1. PROIZVODNJA I PRERADA VINA I DRUGIH PROIZVODA OD GROŽĐA I VINA

Član 29.

(Proizvodnja vina)

Proizvodnja vina obuhvata preradu grožđa (obrada grožđa, masulja i mošta), alkoholno vrenje masulja i mošta, njegu vina i pripremanje vina za potrošnju, punjenje vina u originalnu ambalažu, te skladištenje vina prije stavljanja u promet.

Član 30.

(Proizvođači vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

(1) Proizvodnjom vina i drugih proizvoda od grožđa i vina može se baviti fizičko, odnosno pravno lice (u daljnjem tekstu: proizvođač vina) upisano u Vinarski registar koji void općinski organ.

(2) Proizvođač vina se upisuje u Vinarski registar ako ispunjava uvjete u pogledu objekata, prostorija, tehničkih uvjeta, opreme, sudova i uređaja, kao i u pogledu stručnog kadra.

(3) Federalni ministar propisuje uvjete u pogledu objekata, prostorija, tehničke opremljenosti i stručnog kadra koje mora ispunjavati proizvođač vina.

(4) Proizvođači mošta i vina i trgovci sa izuzetkom trgovaca na malo, dužni su svake godine prijaviti nadležnim općinskim organima svoje zalihe mošta i vina, bilo da su iz te godine ili iz berbi prethodnih godina. Mošt i vino uvezeno iz drugih zemalja treba navesti odvojeno.

(5) Podatke iz stava (4) ovog člana nadležni općinski organ je dužan dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu.

Član 31.

(Njega i obogaćivanje vina)

(1) U proizvodnji mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina mogu se koristiti samo propisani enološki postupci i dozvoljena enološka sredstva kojima se razvijaju i čuvaju prirodne karakteristike mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

(2) Ako enološki postupci i enološka sredstva iz stava (1) ovog člana nisu propisana, primjenjuju se enološki postupci i enološka sredstva koje je propisala Međunarodna

organizacija za lozu i vino - Organisation Internationale de la Vigne et du Vin (u daljnjem tekstu: OIV), a objavljeni su u njenim zvaničnim publikacijama.

(3) Doslađivanje masulja i mošta nije dozvoljeno, osim ako Zavod ili ovlašteno pravno lice izda dozvolu o doslađivanju masulja i mošta ako su u pojedinim godinama vremenske prilike za rast i razvoj vinove loze bile posebno nepovoljne, a pri tom uzima u obzir proizvodno područje i prosječan steepen kvaliteta vina i sortu grožđa.

(4) Dozvola za doslađivanje ne može se izdati ako je masulj, odnosno mošt namijenjen za proizvodnju vrhunskih vina.

(5) Zabranjeno je povećavanje ili smanjivanje kiselosti u proizvodnji vrhunskih vina.

(6) Dozvola iz stava (3) ovog člana zajednička je odluka za sve proizvođače grožđa i vina pojedine sorte sa određenog proizvodnog područja i izdaje se na osnovu zahtjeva proizvođača sa

određenog proizvodnog područja. Jedan primjerak dozvole dostavlja se nadležnoj poljoprivrednoj inspekciji.

Član 32.

(Način upisa u Vinarski registar)

- (1) Upis u Vinarski registar vrši se na osnovu zahtjeva koji proizvođač vina iz člana 30. stav (1) ovog zakona podnosi općinskom organu.
- (2) Obavezu upisa u Vinarski registar imaju fizička i pravna lica koja se bave prometom vina u rinfuzi i koja vrše uslužno pakiranje vina.
- (3) Zahtjev za upis u Vinarski registar sadrži:
  - a) podatke o proizvođaču vina: ime, prezime, spol, adresu i jedinstven matični broj za fizička lica, odnosno naziv, sjedište, adresu, šifru djelatnosti, poreski identifikacijski broj za pravno lice i obrtnika;
  - b) podatke o odgovornom licu za proizvodnju vina (ime, prezime, spol, adresa, jedinstven matični broj);
  - c) podatke o proizvodnji, sirovinama i gotovim proizvodima;
  - d) podatke o proizvodnim pogonima i skladištima;
  - e) podatke o tehnološkoj opremi za preradu grožđa i za punjenje vina;
  - f) podatke o sudovima za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
  - g) podatke o laboratorijskim instrumentima;
  - h) podatke o prijavljenim, odnosno registriranim žigovima;
  - i) podatke o standardima kvaliteta i certifikatima;
  - j) podatke o obimu godišnje prodaje i broju boca i dr.;
  - k) broj iz registra poljoprivrednih gazdinstava ukoliko je proizvođač grožđa upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno Registar klijenata u skladu sa važećim Propisima.
- (4) Općinski organ donosi rješenje o upisu u Vinarski registar protiv kojeg je dozvoljena žalba nadležnom kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (5) Proizvođač vina je dužan svaku promjenu podataka prijaviti općinskom organu u roku od sedam dana od dana nastale promjene, a općinski organ je dužan u roku od 15 dana o nastaloj promjeni obavijestiti Federalno i kantonalno ministarstvo.

Član 33.

(Zbirni Vinarski registar)

- (1) Zbirni Vinarski registar vodi Federalno ministarstvo na osnovu izvršenih upisa u Vinarske registre općinskih organa.

Općinski organi su dužni podatke o izvršenom upisu proizvođača vina u Vinarski registar dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana izvršenog upisa radi upisa u Zbirni Vinarski registar za teritorij Federacije.

- (2) Zbirni Vinarski registar se vodi u elektronskoj formi i može se povezivati sa drugim bazama i registrima Federalnog ministarstva i drugih nadležnih organa.
- (3) Federalni ministar propisuje sadržaj i način vođenja Vinarskog registra.
- (4) Podaci iz Zbirnog Vinarskog registra su javni i čuvaju se trajno.

Član 34.

(Brisanje iz Vinarskog registra)

- (1) Proizvođač vina briše se iz Vinarskog registra ako:
  - a) prestane proizvoditi vino i druge proizvode od grožđa i vina u skladu sa ovim zakonom;
  - b) prestane ispunjavati uvjete propisane ovim zakonom.
- (2) Općinski organ donosi rješenje o brisanju iz Vinarskog registra protiv kojeg se može izjaviti žalba kantonalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (3) Rješenje o brisanju iz Vinarskog registra općinski organ dužan je dostaviti Federalnom i kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana radi brisanja iz Zbirnog Vinarskog registra.

Član 35.

(Vinarijska evidencija)

- (1) Proizvođač vina dužan je voditi vinarijsku evidenciju koja sadrži podatke o upotrijebljenim sirovinama, enološkim sredstvima, proizvodnji, kvalitetu, količini, transportu grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, prometu grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina sa dokumentacijom koja to potvrđuje.
- (2) Vinarijska evidencija i prateća dokumentacija o vinarijskoj evidenciji čuva se najmanje pet godina - računajući od prodaje posljednje količine tog vina, odnosno drugog proizvoda od grožđa i vina.
- (3) Federalni ministar propisuje sadržaj i način vođenja vinarijske evidencije.

Član 36.

(Obilježavanje posuda)

- (1) Proizvođač vina dužan je obilježiti svaku posudu sa masuljom, moštom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznom stanju namijenjenu za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina.
- (2) Proizvođač vina dužan je posebno obilježiti posudu sa moštom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina sa nedostatkom koje je potrebno doraditi ili preraditi sa tačnim navođenjem nedostataka u odnosu na njihov propisani kvalitet.
- (3) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne mogu se staviti u promet dok se nedostaci otklone.
- (4) Federalni ministar propisuje način obilježavanja posuda iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 37.

(Miješanje grožđa, masulja, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

- (1) Miješanje grožđa, masulja, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina dozvoljeno je za pojedine kvalitetne kategorije vina, za vina iz različitih godina proizvodnje i različite boje grožđa samo u okviru koji određuje ovaj zakon.
- (2) Zabranjeno je miješanje vina proizvedenog na teritoriji Federacije sa uvezenim vinom.
- (3) Zabranjeno je miješati stono, kvalitetno ili vrhunsko vino sa specijalnim vinima, masulj, mošt ili vino od plemenite vinove loze sa proizvodima direktno-rodnih hibrida, zdrava vina sa pokvarenim vinima i vinima sa manom, te bijela vina sa crnim (crvenim) vinima radi dobivanja ružičastih vina.

Član 38.

(Parametri i metode utvrđivanja kvaliteta)

- (1) Mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina moraju ispunjavati propisan kvalitet u pogledu fizičkih, hemijskih i organoleptičkih svojstava.
- (2) Ako vrijednosti pojedinih parametara kvaliteta nisu utvrđene propisom kojim se uređuje kvalitet vina, upotrebljavaju se vrijednosti koje preporučuje OIV, a objavljene su u njenim zvaničnim publikacijama.
- (3) Kvalitet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina utvrđuje se propisanim metodama, a ako metode nisu propisane utvrđivanje se vrši u skladu sa metodama određenim od OIV-a.

Član 39.

(Neodgovarajući mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina)

Ako mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne odgovaraju zahtjevima iz ovog zakona i propisima kojima se određuje njihov kvalitet, proizvođač je dužan postupiti u skladu sa nalogom nadležnog inspektora. Troškovi postupka sa ovakvim moštom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina padaju na teret proizvođača.

1. OZNAČAVANJE VINA SA GEOGRAFSKIM PORIJEKLOM

Član 40.

(Vrste oznaka za vina sa geografskim porijeklom)

- (1) Vino sa geografskim porijeklom se označava:
  - a) oznakom geografskog porijekla;
  - b) oznakom kvalitetne kategorije;
  - c) priznatim tradicionalnim nazivom.

Član 41.

(Oznake geografskog porijekla)

- (1) Oznake geografskog porijekla su:

- a) geografska oznaka;
- b) oznaka kontroliranog geografskog porijekla.

(2) Geografska oznaka je naziv vinogradarske regije kojom se označava vino koje posjeduje kvalitet, ugled, odnosno druge specifične karakteristike koje se pripisuju njegovom geografskom porijeklu, ako je najmanje 85% grožđa proizvedeno u toj regiji, ako je vino proizvedeno u toj regiji i ako je vino proizvedeno od jedne ili više sorti vinove loze vrste *Vitis vinifera*, odnosno sorti dobivenih križanjem sorti *Vitis vinifera* i drugih sorti iz roda *Vitis*.

(3) Oznaka kontroliranog geografskog porijekla je naziv vinogradarske podregije, odnosno vinogorja kojim se označava vino čiji su kvalitet i karakteristike uvjetovane

isključivo datom vinogradarskom podregijom, odnosno vinogorjem sa prirodnim i ljudskim faktorima gdje je grožđe i vino proizvedeno isključivo u datoj podregiji, odnosno vinogorju i gdje je vino proizvedeno od jedne ili više sorti vinove loze vrste *Vitis vinifera*.

(4) Nazivu vinogradarske podregije, odnosno vinogorja može se dodati i naziv lokaliteta (potesa) ili vinogradarske oaze ukoliko grožđe za dato vino potiče sa tog lokaliteta (potesa) vinogradarske oaze.

(5) Federalni ministar propisuje nazive oznaka geografskog porijekla, način i postupak priznavanja, maksimalne prinose grožđa i način i postupak proizvodnje i obilježavanja vina sa oznakom geografskog porijekla, sadržaj zahtjeva i ostale uvjete za priznavanje oznake geografskog porijekla.

(6) Pravo na označavanje geografskog porijekla vina proizvođač vina stiče nakon dobivanja uvjerenja o ocjeni vina.

Član 42.

(Kvalitetne kategorije vina)

(1) Razvrstavanje vina u kvalitetne kategorije zavisi od dostignutog kvaliteta grožđa, prinosa grožđa po hektaru koji ne smije biti veći od propisane količine, stepena šećera u grožđu, prirodnog alkohola i drugih supstanci vina, te organoleptičkih svojstava vina za tu vrstu oznake geografskog porijekla.

(2) Vina se razvrstavaju u sljedeće kvalitetne kategorije:

a) Stono vino bez oznake geografskog porijekla je vino proizvedeno od jedne ili više sorti vinove loze. Stono vino bez oznake geografskog porijekla ne može nositi oznaku sorte;

b) Stono vino sa oznakom geografskog porijekla je vino proizvedeno od jedne ili više sorti grožđa koje potiču iz jedne vinogradarske regije;

c) Kvalitetno vino sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla (ZGP) je vino proizvedeno od jedne ili više sorti grožđa koje potiču iz jedne vinogradarske podregije sa izraženim kvalitetnim organoleptičkim svojstvima značajnim za ekološke uvjete i sorte određene vinogradarske podregije, vinogorja ili lokaliteta čiju oznaku nosi, koje je odnjegovano u toj regiji;

d) Vrhunsko vino sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla (ZGP) je vino proizvedeno od određene sorte ili grupe sorti grožđa koje potiču iz jednog ili više vinogradarskih lokaliteta u okviru jednog vinogorja sa izuzetno izraženim kvalitetnim, specifičnim organoleptičkim i hemijskim svojstvima značajnim za ekološke uvjete položaja i sorte, odnosno grupe sorti grožđa. To vino mora biti odnjegovano i punjeno u boce u vinogorju koje obuhvata određeni položaj.

(3) Ako vino iz stava (2) tač. b), c) i d) ovog člana ima oznaku sorte, mora biti proizvedeno od najmanje 85% grožđa sorte čije ime nosi.

Član 43.

(Priznati tradicionalni naziv)

(1) Priznati tradicionalni naziv je izraz za označavanje vina sa tradicionalnim načinom proizvodnje na određenom vinogradarskom području, sa posebnim karakteristikama koje ima dugogodišnji, nepromjenjivi kvalitet, što se dokazuje elaboratom odobrenim od Federalnog ministarstva i koje je kao takvo ocijenjeno i priznato.

(2) Federalni ministar propisuje način i postupak priznavanja, proizvodnje i obilježavanja vina sa priznatim tradicionalnim nazivom, sadržaj zahtijeva i ostale uvjete za priznavanje priznatog tradicionalnog naziva.

Član 44.

(Priznavanje oznaka za vina sa geografskim porijeklom)

(1) Proizvođač vina može proizvoditi vino sa geografskim porijeklom na osnovu rješenja nadležnog organa o priznavanju oznake za to vino.

(2) Uz zahtjev za izdavanje rješenja iz stava (1) ovog člana podnosi se elaborat o proizvodnji vina sa geografskim porijeklom koji izdaje Zavod ili ovlašteno pravno lice.

(3) Evidenciju oznaka geografskog porijekla vodi Federalno ministarstvo u saradnji sa drugim nadležnim organima.

(4) Na međunarodno registriranje oznaka vina sa geografskim porijeklom primjenjuju se propisi kojima se uređuju oznake geografskog porijekla.

Član 45.

(Elaborat)

Elaborat (stručna dokumentacija) za izdavanje rješenja za vina sa oznakom kontroliranog geografskog porijekla sadrži:

a) geografske, ortografske i geološke podatke o vinogradarskom području (regija, podregija, vinogorje, lokalitet) na kojem bi se proizvodilo grožđe za vino za

koje se traži rješenje za označavanje kontroliranog porijekla, te opis područja i površinu vinograda u regiji, podregija vinogorju, lokalitetu;

b) podatke o postojećim površinama pod vinogradima (parcela) na osnovu zemljišno-knjižnih izvoda i prijepisa posjedovnog lista;

c) podatke o sortnom sastavu, agrobiološkim i tehnološkim karakteristikama sorte i podlogama svakog vinograda, iskazano bročano i u procentu zastupljenosti;

d) prikaz klimatskih, zemljišnih, temperaturnih i drugih faktora svojstvenih za određeno područje i koji imaju značajan uticaj na proizvodnju određenog kvaliteta grožđa i vina;

e) podatke o urodu po trsu, jedinici površine i ukupno;

- f) opis agrotehnike, ampelotehnike i zaštite od biljnih bolesti i štetnika koji se primjenjuju odnosno namjeravaju primjenjivati;
- g) opis načina prerade grožđa, dorade i njege vina i opis sredstava koja se upotrebljavaju u proizvodnji;
- h) opis objekata, tehničkih sredstava i uređaja koji se upotrebljavaju u proizvodnji;
- i) analizu hemijskog sastava mošta i vina, te opis organoleptičkih svojstava vina;
- j) opis boce, opreme i oznaka koje će dato vino imati u prometu;
- k) podatke koji se moraju pratiti u proizvodnji svake godine, a predstavljaju specifičnost određenog vina;
- l) druge podatke značajne za ocjenu i postizanje određenog kvaliteta;
- m) broj iz Registra proizvođača grožđa i vina.

Član 46.

(Kontrola proizvodnje vina sa geografskim porijeklom)

- (1) Kontrola proizvodnje vina sa geografskim porijeklom osigurava se kontrolom proizvodnje grožđa namijenjenog za proizvodnju vina sa geografskim porijeklom na određenom vinogradarskom području koje se odlikuje posebnim klimatskim, zemljišnim i ostalim uvjetima, kontrolom proizvodnje vina sa geografskim porijeklom, ispitivanjem kvaliteta i organoleptičkim ocjenjivanjem vina sa geografskim porijeklom radi izdavanja rješenja o ispunjenosti uvjeta za korištenje oznake i stavljanje vina sa geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.
- (2) Na osnovu rješenja o priznavanju oznake za vino sa geografskim porijeklom proizvođač svake godine podnosi zahtjev Zavodu najkasnije do 31. decembra za kontrolu proizvodnje grožđa za proizvodnju vina sa geografskim porijeklom, čija će proizvodnja započeti u narednoj kalendarskoj godini.

Član 47.

(Korištenje oznake i stavljanje vina sa geografskim porijeklom u promet)

- (1) Nakon izvršene kontrole proizvodnje grožđa za proizvodnju vina sa geografskim porijeklom i izvršenog ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta te ocjene od Komisije za organoleptičko ocjenjivanje vina, Zavod izdaje uvjerenje i stručno mišljenje sa pratećom dokumentacijom.
- (2) Na osnovu uvjerenja i stručnog mišljenja sa pratećom dokumentacijom iz stava (1) ovog člana nadležni organ izdaje rješenje o ispunjenosti uvjeta za korištenje oznake vina sa geografskim porijeklom iz date godine berbe.
- (3) U slučaju bilo kakve promjene iz člana 44. stav (1) ovog zakona proizvođač vina je dužan kod nadležnog organa zatražiti izmjenu već izdatog rješenja o priznavanju oznake geografskog porijekla. Uz zahtjev za izmjenu rješenja potrebno je priložiti dodatak (aneks) elaborata koji odnosi na zatraženu izmjenu.
- (4) Zahtjev za stavljanje u promet vina sa geografskim porijeklom proizvođač vina je dužan podnijeti kantonalnom ministarstvu.

Član 48.

(Promjena kategorije vina)

Vino sa oznakom kontroliranog geografskog porijekla može se u pojedinim godinama zbog slabijeg kvaliteta ili iz drugih razloga svrstati u nižu kategoriju, ako je to predviđeno elaboratom iz člana 45. ovog zakona ili aneksom elaborata.

Član 49.

(Troškovi kontrole)

(1) Troškove obavljanja poslova vezanih uz geografsko porijeklo, kontrole proizvodnje grožđa namijenjenog za proizvodnju vina sa geografskim porijeklom, kontrole proizvodnje vina sa geografskim porijeklom, kao i ispitivanje kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja vina sa geografskim porijeklom snosi proizvođač vina.

(2) Sredstva ostvarena na ime troškova iz stava (1) ovog člana prihod su vršioca usluga, odnosno organa koji vodi postupak.

Član 50.

(Zabrana korištenja oznake)

(1) Proizvođaču vina i uvozniku vina zabranjuje se:

- a) upotreba oznaka, naziva, slika, crteža i sl. koji bi mogli dovesti u zabludu potrošača u pogledu porijekla vina i kvalitetne kategorije;
- b) prevođenje oznaka za vina sa geografskim porijeklom;
- c) upotreba riječi: "sličan kao", "vrsta", "tip", "stil", "postupak", "kao", "ukus" i sl., odnosno bilo koji sličan izraz koji upućuje ili podsjeća na oznaku za vina sa geografskim porijeklom;
- d) navođenje sastojaka ili osobina vina koje ono nema;
- e) navođenje podatka o posebnim osobinama koja imaju druga vina;
- f) korištenje bilo kojeg drugog postupka koji dovodi potrošača u zabludu o pravom porijeklu, odnosno kvalitetu vina;
- g) upotreba priznate oznake, iako navode istinsko porijeklo vina, ali ne posjeduju rješenje o ispunjenosti uvjeta za korištenje te oznake i stavljanje tog vina sa geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.

(2) Vino koje na oznaci sadrži, odnosno sastoji se od imena naziva i oznake geografskog porijekla ne može se zaštititi ako bi njegovo korištenje dovelo do bilo koje radnje iz stava (1) ovog člana.

(3) Ako trgovačko ime vina sadrži neposredno ili posredno naziv geografske oznake takvo trgovačko ime ne smije se upotrebljavati i ako je vino zaista proizvedeno na datom vinogradarskom području čiji je naziv neposredno ili posredno sadržan u trgovačkom imenu vina, ako nema rješenje o priznavanju oznake geografskog porijekla i rješenje o ispunjenosti uvjeta za korištenje te oznake i stavljanje tog vina sa geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.

Član 51.

(Odnos prema oznakama geografskog porijekla drugih država)

Odredbe člana 50. ovog zakona ne odnose se na oznake za vina sa geografskim porijeklom drugih država, odnosno regionalnih organizacija koje je Bosna i Hercegovina priznala na osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, osim ukoliko oznaka geografskog porijekla nije ili je prestala biti zaštićena u državi porijekla, odnosno regionalnoj organizaciji ili se prestala koristiti u toj državi, odnosno regionalnoj organizaciji.

1. PROMET GROŽĐA, MOŠTA, VINA I DRUGIH PROIZVODA

Član 52.

(Promet)

(1) Prometom grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina smatraju se, prema ovom zakonu, svi postupci nakon završene proizvodnje grožđa, mošta, odnosno vina i drugih proizvoda od grožđa i vina nastali skladištenjem, prijevozom, razvrstavanjem i prodajom grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, kao i njihovim izvozom ili uvozom, osim vina i drugih proizvoda od grožđa i vina za vlastitu upotrebu proizvođača, a koji su proizvedeni u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Proizvođač vina je dužan vino iz svake godine berbe staviti u promet osim u slučaju opravdanih okolnosti kada je proizvođač vina dužan pisano obavijestiti nadležno kantonalno ministarstvo, odnosno općinski organ zavisno od kategorije vina.

(3) U promet se ubraja i ponuda vina u ugostiteljskim objektima, domaćinstvima koja se bave turizmom ili sličnim domaćinstvima, prodavnicama u kojima se obavlja promet robe na malo, učestvovanje na izložbama vina i drugim oblicima neposredne ponude krajnjem potrošaču.

(4) Sva vina u ugostiteljskim objektima moraju se držati u originalnoj ambalaži, a naročito stono vino, stono vino sa kontroliranim geografskim porijeklom i kvalitetno vino sa kontroliranim geografskim porijeklom mogu se držati u staklenim bocama ili posudama od drugog materijala koji osigurava kvalitet vina u pogledu fizikalno-hemijskih i organoleptičkih svojstava do 60 litara volumena i prodavati kao otvorena roba. Prodajom kao otvorene robe ne smatra se prodaja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina na čaše iz originalno zatvorenih posuda do 5 litara volumena.

(5) U prometu se ne smiju držati vina koja su pokvarena ili imaju manu, te drugi proizvodi od grožđa i vina koji ne zadovoljavaju uvjete za stavljanje u promet u skladu sa odredbama ovog zakona.

(6) Sva originalno pakirana vina u skladu sa članom 53. ovog zakona prije stavljanja u promet moraju imati rješenje o puštanju vina u promet i to:

a) rješenje o stavljanju u promet vina bez geografskog porijekla izdaje nadležni općinski organ na osnovu zahtjeva proizvođača vina i analitičkog izvještaja o kvalitetu vina;

b) rješenje o stavljanju u promet vina sa geografskim porijeklom izdaje nadležni kantonalni organ na osnovu tražene količine vina, stručnog mišljenja Zavoda o

proizvodnji grožđa i vina, analitičkog izvještaja o vinu i rješenja o ispunjenosti uvjeta za korištenje oznake za to vino.

(7) Nakon izdavanja rješenja za stavljanje vina u promet nije dozvoljeno vršiti nikakve promjene na vinu.

(8) Pošiljku vina i drugih proizvoda u rinfuznom stanju koja se nalazi u transportu uz otpremnicu obavezno prati document kao dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina i drugih proizvoda namijenjenih za stavljanje u promet.

(9) Nadležni kantonalni i općinski organi vode evidenciju o izdatim rješenjima iz stava (6) ovog člana, te primjerak rješenja dostavljaju Federalnom ministarstvu.

Član 53.

(Uvjeti za stavljanje vina u promet)

(1) Vino se može stavljati u promet, odnosno može se nuditi krajnjem potrošaču samo u originalnom pakiranju propisanog kvaliteta. Originalno pakirano vino je vino punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način u skladu sa ovim zakonom i drugim važećim propisima.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, proizvođač vina može vino koje je proizvedeno od vlastitog grožđa nuditi krajnjem potrošaču u rinfuzi u okviru vlastite vinarije gdje je proizvedeno i na vinskih manifestacijama pod uvjetom da su namijenjene količine vina za vinske manifestacije prijavljene Federalnom i kantonalnom ministarstvu.

Član 54.

(Prijevoz vina, grožđa i drugih proizvoda od grožđa i vina)

(1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina moraju se prevoziti i skladištiti na način da im se sačuvaju fizičke, hemijske i organoleptičke osobine koje uz otpremnicu mora pratiti odgovarajuća dokumentacija o kontroli kvaliteta.

(2) Proizvođač vina može kupovati i prodavati vino i druge proizvode od drugog proizvođača u rinfuznom stanju isključivo kao sirovinu za daljnju doradu uz prethodno osiguranje dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina, odnosno drugog proizvoda od grožđa i vina.

(3) Federalni ministar propisuje uvjete prometa, prijevoza i skladištenja grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Član 55.

(Rokovi za promet vina)

Vino sa geografskim porijeklom može se staviti u promet nakon provedenih tehnoloških postupaka opisanih u elaboratu za to vino sa geografskim porijeklom. Mlado vino može se staviti u promet do 31. decembra u godini berbe.

Član 56.

(Zabrane vezane uz promet)

Zabranjen je promet:

- a) vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji potiču od grožđa direktno rodni hibrida i matičnih zasada,
- b) vina koja nisu ocijenjena,

- c) pokvarenih vina, vina sa greškom, te vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji ne odgovaraju propisanom kvalitetu, odnosno nisu pogodni za ljudsku ishranu osim za daljnju preradu,
- d) neispravno označenih i deklariranih vina i drugih proizvoda od grožđa i vina,
- e) vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koja su mješavina uvoznog i domaćeg vina ili drugog proizvoda od grožđa i vina,
- f) vina koja nemaju rješenje za stavljanje u promet.

Član 57.

(Uvoz)

(1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze za prodaju u Federaciji moraju, prema kvalitetu i označavanju ispunjavati uvjeta prema ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu njega, imati certifikat o kvalitetu izdat od ovlaštene institucije države izvoznice kao i nalazi analize ovlaštene institucije države izvoznice. Ako za određeni proizvod od grožđa, odnosno vina nisu propisani uvjeti propisima Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije Bosne Hercegovine takav proizvod mora ispunjavati uvjete koji važe u državi izvoznici.

(2) Proizvodi iz stava (1) ovog člana moraju pri uvozu imati i certifikat o kvaliteti izdat od nadležne institucije zemlje proizvođača (izvoznice), a ako ne potiču iz zemalja koje su članice Evropske unije moraju imati i certifikat o kvalitetu izdat od Zavoda.

(3) Na certifikatu države izvoznice, odnosno na nalazu ovlaštene institucije države izvoznice moraju biti obavezno navedeni sljedeći podaci: naziv proizvođača, zemlja porijekla, država izvoznica, oznaka geografskog porijekla, oznaka kvaliteta u skladu sa stepenom kvaliteta, oznaka o kategorizaciji vina prema sadržaju šećera, volumni postotak alkohola.

(4) Vino koje se uvozi u rinfuznom stanju može se pakirati i stavlja u promet pod uvjetima definiranim stavom (5) ovog člana.

(5) Ako se uvozi vino u rinfuznom stanju za neposrednu ljudsku upotrebu stavlja se u promet za krajnjeg potrošača u bocama deklarirano u skladu sa podacima navedenim na certifikatu države izvoznice.

(6) Uvezeno vino u originalnom pakiranju koje se nudi krajnjem potrošaču mora imati sve oznake propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega. Obavezno mora biti označen i uvoznik vina.

(7) Fizička lica mogu, prilikom prelaska granice, bez dokumentacije iz stava (1) ovog člana uvesti u Federaciju najviše pet litara vina za vlastitu upotrebu.

Član 58.

(Postupci sa uvezenim vinom)

(1) Od svake vrste, kategorije, odnosno serije vina koje se uvozi, osim vina iz člana 57. stav (6) ovog zakona i vina u bocama koje može pojedinac u skladu sa carinskim propisima uvesti bez plaćanja carine, nadležni inspektor na način i po postupku

koji je propisan posebnim propisima službeno uzima uzorak i dostavlja ga Zavodu na ocjenjivanje vina, osim ako međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Zavod je obavezan izvršiti ocjenjivanje vina najkasnije za četiri dana od dana prijema uzorka. Službeni uzorak može uzeti i lice ovlašteno od Zavoda u postupku koji vodi nadležni inspektor.

(3) Uvoznik ne smije staviti u promet vino iz uvoza prije nego što dobije odgovarajuću ocjenu za to vino. Ako ocjena vina koju je dao Zavod u pogledu oznake kvaliteta i geografskog porijekla ne odgovara certifikatu države izvoznice, odnosno nalazu analize ovlaštene institucije države izvoznice, vino se prema izboru uvoznika:

- a) šalje nazad ili
- b) oprema odgovarajućim certifikatima ili nalazima analize države izvoznice ili
- c) upotrebljava za proizvodnju drugih proizvoda, ako za to ispunjava uvjete.

(4) Ako se ocjenom vina pokaže da vino prema kvalitetu ne odgovara propisima Federacije, prema izboru uvoznika vino se:

- a) šalje nazad ili
- b) upotrebljava za proizvodnju drugih proizvoda, ako za to ispunjava uvjete, odnosno uništava.

(5) Ocjenjivanje uvezenog vina provodi se po postupku i na način koji je ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega određen za vino proizvedeno u Federaciji.

Član 59.

(Izvoz)

(1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina za izvoz moraju ispunjavati sve uvjete propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona osim ako je sa stranim kupcem ugovoren poseban kvalitet.

(2) Svaku pošiljku vina za izvoz u skladu sa ovim zakonom obavezno prati certifikat u kojem Zavod upisuje elemente analize i ocjenu kvaliteta vina i navodi njegovo geografsko porijeklo.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, bez ocjene za izvoz mogu se izvesti male količine vina predviđene za jednokratno predstavljanje do zajedničke količine od 100 litara jednakog vina, a zajedno ne više od 500 litara.

(4) U skladu sa stavom (1) ovog člana grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina namijenjeni izvozu mogu se proizvoditi i izvoziti iako ne ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom na osnovu dogovorene izvozne kvalitete navedene u ugovoru, uz saglasnost Federalnog ministarstva.

(5) Vino koje se izvozi i označava kao bosanskohercegovački proizvod mora poticati od grožđa proizvedenog na teritoriji Bosne i Hercegovine i cijeli proces proizvodnje mora biti obavljen na teritoriji Bosne i Hercegovine. Izvoznik je dužan voditi evidenciju o izvozu vina.

1. NAKNADE TROŠKOVA

Član 60.

(Troškovi postupka)

(1) Troškove postupka snosi podnosilac zahtjeva i to za:

- a) donošenje rješenja o upisu, odnosno brisanju iz Vinogradarskog registra;
- b) donošenje rješenja o upisu, odnosno brisanju iz Vinarskog registra;

- c) utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za obavljanje proizvodnje mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- d) pregled pošiljki prilikom uvoza, odnosno izvoza vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- e) izdavanje dozvola o dodavanju šećera ili koncentrisanog mošta iz člana 31. stav (3) ovog zakona;
- f) donošenje rješenja iz člana 44. stav (1) ovog zakona;
- g) donošenje rješenja iz člana 47. st. (2) i (3) ovog zakona;
- h) donošenje rješenja iz člana 52. stav (6) tač. a) i b) ovog zakona;
- i) vršenje analize i izdavanje uvjerenja i dozvole iz čl. 18. i 19. ovog zakona;
- j) ocjenjivanje vina iz člana 58. ovog zakona;
- k) izdavanje certifikata iz člana 59. ovog zakona.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana podnosilac zahtjeva uplaćuje na odgovarajući račun z uplatu javnih sredstava organa i institucija koje vode postupak. Visina troškova utvrđuje se skladu sa posebnim propisima.

1. UPRAVNI INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 61.

(Upravni nadzor)

(1) Federalno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su dati u nadležnost Federacije kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama, federalnim i kantonalnim organizacijama, ovlaštenim institucijama, ovlaštenim pravnim licima u obavljanju poslova određenih ovim zakonom, a koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

(2) U vršenju nadzora nad obavljanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja iz stava (1) ovog člana Federalno ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije, upravne organizacije, ovlaštene institucije i ovlaštena pravna lica u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za obavljanje poslova i traži podatke i obavještenja o obavljanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.

(3) Federalno ministarstvo vrši i nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršavanja federalne politike kao i provođenja mjera od značaja za cijelu Federaciju.

(4) Upravni nadzor nad kantonalnim ministarstvima, institucijama i pravnim licima koja vrše javna ovlaštenja vrši se u žalbenom postupku i putem ovlaštenja drugostepenog organa i po službenoj dužnosti.

(5) Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega koji su stavljeni u nadležnost kantona.

Član 62.

(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranog proizvođača grožđa i vina provode federalni i kantonalni organi uprave nadležni za inspekcijske poslove u okviru svojih nadležnosti u skladu sa posebnim propisima.
- (2) Nadležni inspektor u smislu ovog zakona:
  - a) za inspekcijski nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom, zdravstvenom ispravnošću i kvalitetom grožđa i vina u proizvodnji je poljoprivredni inspektor;
  - b) za inspekcijski nadzor i službene kontrole nad uvozom i prometom vina je tržišni inspektor;
  - c) za inspekcijski nadzor i službene kontrole u ugostiteljskim objektima za primjenu odredaba ovog zakona je turističko-ugostiteljski inspektor.

Član 63.

(Prava i dužnosti nadležnog inspektora)

- (1) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora kantonalni poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost kontrolirati:
  - 1) da li se grožđe u vinogradu proizvodi od dozvoljenih i preporučenih sorti vinove loze, broj čokota i prinos po čokotu, sadržaj šećera u grožđu i ispunjenost uvjeta za proizvodnju grožđa, te da li se proizvodnja grožđa vrši u skladu sa odredbama ovog zakona;
  - 2) da li je proizvođač grožđa svaku promjenu podataka prijavio u propisanom roku;
  - 3) da li proizvođač vina posjeduje proizvođačku specifikaciju iz člana 8. stav (3) ovog zakona;
  - 4) da li je mlado vino u prometu do 31. decembra u godini berbe;
  - 5) da li su vino i drugi proizvodi od grožđa i vina pakirani i označeni u skladu sa ovim zakonom, te da li je izvršeno prepakivanje originalnog pakiranja vina i naknadno označavanje, kao i korištenje, odnosno stavljanje na pakovanje oznake drugog proizvođača kao i prodaja tako označenog vina u skladu sa ovim zakonom;
  - 6) da li se berba grožđa vrši u skladu sa članom 23. ovog zakona;
  - 7) ispunjenost uvjeta za proizvodnju grožđa u skladu sa odredbama ovog zakona;
  - 8) ispunjenost uvjeta za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu sa ovim zakonom, te da li je proizvođač vina i drugih proizvoda od grožđa i vina svaku promjenu podataka prijavio u propisanom roku;
  - 9) da li proizvođač vina ispunjava uvjete iz člana 30. ovog zakona;
  - 10) da li se u proizvodnji mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koriste samo dozvoljeni enološki postupci i enološka sredstva, te da li je kvalitet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu sa ovim zakonom;
  - 11) da li se njega i obogaćivanje masulja, mošta i vina vrši u skladu sa članom 31. ovog zakona;

12) da li se vinarijska evidencija vodi u skladu sa članom 35. ovog zakona, te da li se vinarijska evidencija i prateća dokumentacija o vinarijskoj evidenciji čuva u propisanom roku;

13) da li je svaka posuda sa moštom, masuljom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznom stanju namijenjena za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina označena u skladu sa članom 36. ovog zakona;

14) da li se miješanje grožđa, masulja, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina vrši u skladu sa odredbama ovog zakona;

15) da li mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ispunjavaju propisani kvalitet u skladu sa članom 39. ovog zakona, odnosno da li je proizvođač postupio

prema nalogu nadležnog inspektora ako mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisani kvalitet.

(2) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora pored prava da u skladu sa posebnim propisima kontrolira poslove iz stava (1), alineje od 1) do 15) ovog člana, federalni poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost kontrolirati:

1) da li je proizvođač vina izvršio ispitivanje kvaliteta i organoleptičko ocjenjivanje vina prije punjenja, označavanja i stavljanja u promet;

2) da li se u pogledu označavanja i imenovanja vina poštuju odredbe ovog zakona;

3) da li je vino sa geografskim porijeklom proizvedeno u skladu sa ovim zakonom;

4) da li se masulju ili moštu namijenjenom proizvodnji vina sa geografskim porijeklom doda šećer, ratifikovani mošt ili koncentrisani ratifikovani mošt u skladu sa ovim zakonom;

5) da li je organoleptičko ocjenjivanje vina sa geografskim porijeklom izvršila Komisija sastavljena od predstavnika ocjenjivača vina sa Liste ocjenjivača vina u skladu sa ovim zakonom;

6) da li proizvođač postupa u skladu sa odredbama čl. 44., 46. i 47. ovog zakona;

7) da li proizvođač vina sa geografskim porijeklom ima rješenje nadležnog organa o priznavanju oznake geografskog porijekla za to vino;

8) da li je vino sa geografskim porijeklom stavljeno u promet u skladu sa datumom navedenom u elaboratu za to vino;

9) da li je proizvođač vina i uvoznik postupio u skladu sa članom 50. ovog zakona;

10) da li svaku pošiljku grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina pri izvozu prati certifikat Zavoda i saglasnost Federalnog ministarstva.

(3) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora kantonalni tržišni inspektor ima pravo i dužnost kontrolirati:

1) da li je vino u prometu, odnosno koje je namijenjeno krajnjem potrošaču u originalnom pakiranju propisanog kvaliteta, te da li je originalno pakiranje vina punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način;

2) da li vino koje je u prometu u rinfuznom stanju uz otpremnicu ima dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu;

3) da li se vino stavlja u promet u skladu sa odredbama člana 52. ovog zakona;

- 4) da li transport grožđa, mošta, vina u prometu prate dokumenti iz člana 54. stav (1) ovog zakona;
  - 5) da li proizvođač vina kupuje i prodaje vino i druge proizvode od grožđa i vina od drugog proizvođača u rinfuznom stanju isključivo radi daljnje prerade;
  - 6) da li se grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina prevoze, skladište i prodaju na načii koji osigurava očuvanje fizičkih, hemijskih, organoleptičkih i drugih karakteristika;
  - 7) da li je promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina suprotan odredbama člana 56. ovo zakona.
- (4) U obavljanju poslova inspeksijskog nadzora pored prava da u skladu sa posebnim propisim kontrolira poslove iz stava (3) alineje od 1) do 7) ovog člana, federalni tržišni inspektor ima pravo i dužnost kontrolirati:
- 1) vino pri uvozu i u skladištima kod uvoznika;
  - 2) da li su kvalitet i organoleptička ocjena vina u prometu usaglašeni sa pratećom dokumentacijom, certifikatom države izvoznice, te uvjerenjem Zavoda o kontroli kvaliteta tog vina;
  - 3) vino na mjestima proizvodnje i u prometu u skladu sa posebnim propisima;
  - 4) da li je uvezeno vino označeno i stavljeno u promet u skladu sa članom 57. ovog zakona;
  - 5) da li je u promet stavljeno vino u skladu sa članom 58. ovog zakona;
  - 6) vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze i izvoze ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.
- (5) Za inspeksijski nadzor i službene kontrole u ugostiteljskim objektima za primjenu odredaba čl. 52. i 53. ovog zakona, nadležna je turističko-ugostiteljska inspekcija.
- (6) U obavljanju poslova ispitivanja da li grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom, nadležni inspektor je ovlašten uzeti uzorke od grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, a vlasnik je obavezan dozvoliti uzimanje uzoraka bez naknade troškova za uzete uzorke.

Član 64.

(Ovlaštenja nadležnog inspektora)

- (1) U obavljanju poslova iz člana 63. st. (1) i (2) ovog zakona nadležni poljoprivredni inspektor je ovlašten:
- 1) zabraniti proizvodnju grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ako za to nisu ispunjeni propisani uvjeti, odnosno ako se proizvodnja obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uvjeta;
  - 2) naložiti otklanjanje nepravilnosti u primjeni ovog zakona i drugih propisa o vinu i drugim proizvodima od grožđa i vina u proizvodnji i odredi rok u kojem se to mora učiniti;
  - 3) zabraniti proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ako u proizvodnji zatekne nedozvoljena enološka sredstva, oduzme nedozvoljena sredstva i vino u čijoj proizvodnji su korištena ta sredstva, odnosno naložiti uništenje nedozvoljenih sredstava i vina proizvedenih na nedozvoljeni enološki postupak;

4) privremeno zabraniti da se vino i drugi proizvodi od grožđa i vina stave u promet prije nego je izvršena kontrola kvaliteta;

5) privremeno zabraniti stavljanje u promet vina za koje nije izdato rješenje za stavljanje u promet do pribavljanja odgovarajućeg rješenja.

(2) U obavljanju poslova iz člana 63. st. (3) i (4) ovog zakona nadležni tržišni inspektor je ovlašten:

1) zabraniti promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina čiji kvalitet, ambalaža i način označavanja i deklarisanja nije u skladu sa odredbama ovog zakona;

2) naložiti otklanjanje nepravilnosti u primjeni propisa o vinu i drugim proizvodima od grožđa i vina u prometu i odredi rok u kojem se to mora učiniti;

3) zabraniti stavljanje u promet vina i druge proizvode od grožđa i vina u rinfuznom stanju ako se promet vrši suprotno odredbama ovog zakona.

(3) U obavljanju poslova iz čl. 52. i 53. ovog zakona nadležni turističko-ugostiteljski inspektor je ovlašten oduzeti vino, odnosno druge proizvode od grožđa i vina koji se stavljaju u promet u ugostiteljskim objektima suprotno odredbama ovog zakona.

(4) Nadležni inspektori su pored nadležnosti propisanih st. (1), (2) i (3) ovog člana ovlašteni izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda zbog kršenja odredbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, narediti druge mjere kao i poduzeti i druge radnje u skladu sa ovim zakonom.

(5) U provođenju ovlaštenja iz st. (1), (2) i (3) ovog člana nadležni inspektor je dužan poduzimati i odgovarajuće preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provođenju ovog zakona i drugih propisa i sa tim u vezi ima pravo upozoriti pravna i fizička lica na obaveze iz zakona ili propisa, ukazati na štetne posljedice koje mogu nastati i predložiti mjere za otklanjanje njihovih uzroka i druge mjere za koje cijeni da su potrebne. Fizička i pravna lica su dužna postupiti prema datim preventivnim mjerama nadležnog inspektora.

(6) U provođenju ovlaštenja iz st. (1), (2) i (3) ovog člana nadležni inspektor donosi rješenje.

Član 65.

(Nadležnost za rješavanje žalbi)

(1) Na rješenje inspektora može se izjaviti žalba u skladu sa posebnim propisima nadležnom organu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Žalba na rješenje nadležnog inspektora odlaže izvršenje rješenja, osim u hitnim slučajevima ako bi neizvršenjem rješenja bio ugrožen opći interes, životi i zdravlje ljudi, odnosno ako bi time nastupila znatna materijalna šteta ili je potrebno hitno poduzimanje mjera.

Član 66.

(Troškovi prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

(1) Troškovi koji nastaju prilikom prijevoza, oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i posuda, padaju na teret lica od kojih su vino i drugih proizvodi grožđa i vina oduzeti.

(2) Oduzeto vino i drugi proizvodi se skladište, čuvaju ili uništavaju u skladu sa posebnim propisima osim u slučajevima kada je posebnim propisom određen drugačiji postupak.

Član 67.

(Ispitivanje kvaliteta uzoraka i troškovi ispitivanja)

- (1) Nadležni inspektor dužan je o rezultatu analize obavijestiti vlasnika proizvoda od kojeg je uzet uzorak u roku od tri dana od dana primljene obavijesti o rezultatu analize.
- (2) Troškove ispitivanja vina iz uvoza koje je obavezno izvršiti prije puštanja u promet snosi uvoznik.
- (3) Troškove ispitivanja vina koje se nalazi u prometu snosi vlasnik uzorka u slučajevima kada se utvrdi da vino ne ispunjava propisane uvjete.
- (4) Zahtjev za superanalizu podnosi se u roku od tri dana od dana obavještenja o rezultatu analize. Nalaz superanalize je konačan.
- (5) Ako se u roku iz stava (4) ovog člana ne podnese zahtjev za superanalizu smatra se da je stranka saglasna sa rezultatom prve analize.
- (6) Troškove superanalize snosi vlasnik uzorka u slučajevima kada se potvrde rezultati prve analize.
- (7) Ukoliko stranka zahtijeva ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vina, bez obzira na rezultat analize, odnosno superanalize - stranka snosi troškove.
- (8) Troškovi analiza nadomiruju se iz budžetskih sredstava nadležnog organa prema odredbama ovog zakona i drugih važećih propisa.

1. KAZNE NE ODREDBE

Član 68.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj pravno lice ako:
  - a) u prostorijama u kojima se proizvodi vino drži sredstva suprotno odredbi člana 5. stav (3) ovog zakona;
  - b) proizvodi vino od uvezenog grožđa, masulja, odnosno mošta član 5. stav (4);
  - c) vrhunskom vinu doda šećer, koncentrisani mošt ili bilo koju drugu slatku supstancu član 5. stav (5);
  - d) koristi etil alkohol u proizvodnji vina član 5. stav (6);
  - e) prije punjenja, označavanja i stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina nije obavio ispitivanje njihovog kvaliteta i organoleptičko ocjenjivanje član 18. stav (1);
  - f) stavi vino i druge proizvode od grožđa i vina u promet suprotno odredbama člana 18. st. (4) i (5) ovog zakona;
  - g) ne posluje u skladu sa odredbama ovog zakona (Zavod i ovlaštena pravna lica);
  - h) ne pakira i ne označava vino u skladu sa članom 21. ovog zakona;
  - i) obavlja proizvodnju grožđa, a nije upisan u Vinogradarski registar član 25.;

- j) vrši doslađivanje masulja i mošta suprotno odredbama člana 31. stav (3) ovog zakona;
- k) povećava ili smanjuje kiselost u proizvodnji vrhunskih vina član 31. stav (5);
- l) obavlja proizvodnju mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, a nije upisan u Vinarski registar član 32.;
- m) obogaćivanje mošta i vina, te doslađivanje masulja i mošta ne vrši prema odobrenju ovlaštene institucije;
- n) vino sa geografskim porijeklom proizvodi suprotno odredbama ovog zakona;
- o) moštu ili masulju namijenjenom proizvodnji vina sa geografskim porijeklom dodaje šećer, ratifikovani mošt ili koncentrisani ratifikovani mošt suprotno odredbama ovog zakona;
- p) stavi u promet vino sa geografskim porijeklom a organoleptičko ocjenjivanje nije obavila Komisija sastavljena od predstavnika ocjenjivača vina sa Liste ocjenjivača vina u skladu sa ovim zakonom;
- r) proizvodi vino sa geografskim porijeklom bez prethodno pribavljenog rješenja Federalnog ministarstva o priznavanju oznake geografskog porijekla za to vino član 44.;
- s) koristi oznaku geografskog porijekla suprotno odredbama člana 47. ovog zakona;
- t) stavi u promet vino sa geografskim porijeklom, a koje nije u skladu sa datumom koji naveden u elaboratu za to vino;
- u) stavi u promet vino bez prethodno pribavljenog rješenja iz člana 52. stav (6) tač. a) i b) ovog zakona;
- v) vrši promjene na vinu nakon izdavanja rješenja za stavljanje u promet;
- z) uveze ili stavlja u promet vino i druge proizvode od grožđa i vina suprotno odredbama čl. 57. i 58. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u pravnom licu novčano kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM te fizičko lice u iznosu od 300,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 69.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj pravno lice ako:

- a) proizvede vina iz čl. 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. i 17. ovog zakona suprotno uslovima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
- b) grožđe u vinogradu ne proizvodi od dozvoljenih i preporučenih sorti vinove loze, broja čokota i prinosa po čokotu, sadržaja šećera u grožđu, te ne ispunjava uvjete za proizvodnju grožđa u skladu sa odredbama ovog zakona;
- c) ne posjeduje proizvođačku specifikaciju iz člana 8. Stav (3) ovog zakona;
- d) do određenog roka ne prijavi količinu berbe grožđa u skladu sa odredbama člana 23. ove zakona;

- e) ne dostavlja podatke u skladu sa odredbama ovog zakona član 24. stav (5); član 25. s (5) i (6); član 27. stav (3); član 30. stav (5); član 32. stav (5); član 33. stav (1) i član 34. stav (3);
  - f) ne prijavi promjenu podataka nadležnom organu u roku od sedam dana od dana nastale promjene član 25. stav (6);
  - g) u proizvodnji mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ne koristi samo dozvoljene enološke postupke i enološka sredstva, te kvalitet mošta, vina i drugih proizvoda o grožđa i vina u skladu sa ovim zakonom;
  - h) u proizvodnji mošta i vina upotrijebi sredstva koja nisu dozvoljena i enološki čista ili s štetna za ljudsko zdravlje (član 31. stav (1));
  - i) ne vodi Vinarijsku evidenciju, odnosno prateću dokumentaciju o Vinarijskoj evidenciji ne čuva u propisanom roku (član 35.);
  - j) posude sa moštom, masuljom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznor stanju namijenjenim za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina ne označava u skladu sa članom 36. ovog zakona;
  - k) vrši miješanje grožđa, masulja, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina suprotno odredbama ovog zakona (član 37.);
  - l) mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisani kvalitet u skladu sa članom 39. ovog zakona, odnosno proizvođač ne postupi prema nalogu nadležnog inspektora ako mošt, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisani kvalitet;
  - m) vino u prometu koje se nudi krajnjem potrošaču nije u originalnom pakiranju i propisanog kvaliteta, odnosno originalno pakiranje vina nije punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način;
  - n) u prodavnicama, ugostiteljskim i drugim objektima u kojima se vrši promet robe na malo drži ili prodaje vino suprotno odredbama čl. 52. i 53. ovog zakona;
  - o) pri prijevozu grožđe, mošt i vino u prometu ne prate dokumenti u skladu sa članom 54. Stav (1) ovog zakona;
  - p) kupuje i prodaje vino i druge proizvode od grožđa i vina od drugog proizvođača u rinfuznom stanju kao sirovinu isključivo za daljnju doradu i proizvodnju, a nema osiguran dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu tog vina i drugih proizvoda od grožđa i vina (član 54. stav (2) ovog zakona);
  - r) prijevoz, skladištenje i prodaju grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ne obavlja na način kojim se osigurava očuvanje fizičkih, hemijskih, organoleptičkih i drugih karakteristika;
  - s) uvezeno vino u rinfuznom stanju stavi u promet za neposrednu ljudsku upotrebu suprotno odredbama ovog zakona;
  - t) grožđe, vino i druge proizvode od grožđa i vina koji se uvoze radi prerade, daljnje proizvodnje, odnosno prodaje prema kvalitetu i označavanju ne ispunjavaju
- uvjete propisane ovim zakonom, odnosno ne prati ih certifikat ovlaštene institucije države izvoznice i ne posjeduju certifikat o kvalitetu izdat od ovlaštene institucije;
- u) grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze, odnosno grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina namijenjeni izvozu ne ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM te fizičko lice u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 70.

(1) Za prekršaje iz čl. 68. stav (1) i 69. stav (1) ovog zakona pravnom i fizičkom licu može se izreći i prekršajna sankcija oduzimanja predmeta upotrijebljeni za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni ili su nastali izvršenim prekršajem.

1. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71.

(Rok za usklađivanje)

(1) Proizvođači grožđa i vina dužni su svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Proizvođači koji do dana stupanja na snagu ovog zakona proizvode vino sa geografskim porijeklom u okviru drugog vinogradarskog područja u odnosu na vinogradarsko područje gdje se proizvodi grožđe namijenjeno proizvodnji

tog vina, mogu takva vina označavati sa priznatom oznakom geografskog porijekla tog vinogradarskog područja do 2020. godine.

(3) Proizvođači koji do dana stupanja na snagu ovog zakona puštaju u promet vino sa rješenjem o priznavanju geografskog porijekla izdatog na osnovu ranijih propisa – u roku od godinu dana dužni su podnijeti zahtjev za izdavanje novog rješenja od Federalnog ministarstva.

Član 72.

(1) Do donošenja pravilnika iz člana 19. stav (5) ovog zakona poslove kontrole kvaliteta vina obavljat će i Poljoprivrednoprehrambeni fakultet Sarajevo.

(2) Do donošenja pravilnika iz člana 20. stav (5) ovog zakona poslove vezane za organoleptičko ocjenjivanje vina sa geografskim porijeklom obavljat će Federalni agromediteranski zavod Mostar.

Član 73.

(Primjena važećih propisa)

(1) Za sva pitanja koja nisu detaljno detinirana ovim zakonom, a radi provođenja jedinstvenog sistema u Bosni i Hercegovini u vezi sa proizvodnjom, uvozom i prometom grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina primjenjuje se Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", broj 25/08).

(2) Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona ostaju na snazi propisi doneseni na osnovu Zakona o vinu i rakiji ("Službeni list SRBiH", br. 26/89 i 29/90).

Član 74.

(Donošenje propisa)

(1) Federalno ministarstvo u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijet će sljedeće podzakonske akte:

- pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene institucije u pogledu tehničke i kadrovske opremljenosti;
- pravilnik o kvalitetu vina;
- pravilnik o načinu pakiranja, označavanja i imenovanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- pravilnik o sadržaju i načinu vođenja vinogradarskog katastra;
- pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Vinogradarskog i Vinarskog registra;
- pravilnik o uvjetima koje trebaju ispunjavati proizvođači vina za obavljanje te djelatnosti;
- pravilnik o načinu obilježavanja posuda u vinariji i sadržaju i način vođenja vinarijske evidencije;
- pravilnik o uvjetima prometa, prijevoza i skladištenja grožđa, vina i drugih proizvoda;
- pravilnik o postupcima i metodama organoleptičkog ocjenjivanja vina.

(2) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona rješenjem utvrditi listu ocjenjivača vina propisanu članom 20. stav (2) ovog Zakona.

Član 75.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".